Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 106. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 4-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1955. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 106. VOL. LXI.

СЕНАТ У... 3.5 БІЛЬЙОНА НА ДОПОМОГУ ЗАКОРДОНОВІ

Вашингтон. — Сенат більшістю 59-ох до 18-ох голосів прийняв урядовий законопроєкт про допомогу закордонові в висоті 3,530,000,000 долярів. Демократичні провідники в довгій дискусії, яка тривала понад 9 годин, обороняли урядовий законопроєкт та не допустили до зменшення видатків на допомогу закордонові. Більшістю голосів відкинули також внесок сенатора Вільяма Ф. Новленда, який пропонував, щоб частину видатків, призначених на економічну допомогу, вважати не дарунком тільки позичкою для закордонних держав. Прийнятий в Сенаті законопроєкт переслано до Палати Репрезентантів, де над ним вже нараджується Комісія Закордонних Справ. Цей законопроєкт обіймає видатки на військову й економічну допомогу закордонові в фінансовому році, що починається 1 липня 1955 року. Коли цей законопроєкт буде прийнятий Конґресом, тоді його мусить прийняти ще Конґрес в окремому законопроєкті про видатки. За законопроєктом голосували 28 республіканців і 31 демократ, а проти були 11 республіканців і 7 демократів. Між республіканськими сенаторами, які голосували проти цього законопроєкту, був і сенатор Джозеф МекКарті. Найбільше обороняв урядовий законопроєкт демократичний сенатор Волтер Ф. Джордж, який є головою Сенатської Комісії Закордонних Справ, і демократичний сенатор Гюберт Гомфрі. Джордж заявив, що коли б прийнято поправку сенатора Новленда про заміну частини економічної допомоги на позичку — то це рівнялося б ліквідації економічної допомоги. Сенатор Гомфрі сказав до республіканських противників, що вони не мають „жадної пошани, віри і довір'я до тих, які мають розділювати цю допомогу". Згідно з урядовим простом ці 5,530,000,000 долярів мають бути розділені в такий спосіб: 1. Військова допомога (зброя та всякий військовий виряд) — 1,278,000,000 долярів, 2. На харчі, бензину та інші цивільні товари, потрібні для війська — 317,200,000,000 долярів. 3. Видатки на скріплення військового потенціялу закордонних держав — 1,000,-300,000 долярів. 4. На економічну допомогу — 165 мільйонів дол. 5. На технічну допоогу — 172 мільйони дол. 6. На окремий фонд для президента, з якого він має призначувати фонди на економічний поступ в випадку потреби — 200 мільйонів. 7. На різні видатки, в тому і на програму Об'єднаних Націй та на адміністрацію — 273 мільйони долярів. Досі не опубліковано, які суми призначені для окремих держав, тільки відомо, що 1,451,000,-000 долярів призначені на допомогу Азії, 309 мільйонів для Близького Сходу і Африки, 95 мільйонів для Европи і 52,500,000 долярів для Латинської Америки.

Форд пропонує 55 мільйонів долярів для виплачування допомог безробітним

Дітройт. — Правління фабрик Форда запропонувало проводові Об'єднаних Автомобільних Робітників КІО створення окремого 55-мільйонового фонду, з якого мали би бути виплачувані допомоги робітникам на випадок їх безробіття. Допомоги з цього фонду одержували б безробітні водночас із стейтовою компенсацією, що її одержують безробітні на протязі 26 тижнів. Найвища ставка цієї компенсації в стейті Мішиґен виносить 42 доляри. Тому, що закон забороняє одержувати у випадку безробіття ще якусь компенсацію від працедавця, то для здійснення пропозиції Форда треба внести деякі поправки до обов'язуючих постанов закону. Обраховують, що якщоб пропозиція Форда стала дійсною і законною, то робітники одержували б на випадок безробіття яких 80% своєї нормальної платні. Справу нової пропозиції розглядає тепер рада робітників, делеґована до переговорів з правлінням фабрик Форда.

ЗДА приспішують будову турбомоторових бомбовиків

Вашинґтон. — Команда летунства повідомляє, що вона наказала на 35 відсотків приспішити будову турбомоторових бомбовиків Б-52, які призначені до того, щоб на дальші віддалі везти атомові бомби. Це приспішення будови міжконтинентальних бомбовиків сталося тому, щоб не допустити до совєтської переваги в цій галузі летунських сил, яку досі не оцінювали належно в цій країні. Повідомлення про приспішену будову бомбовиків Б-52 видано після того, як Сенатська Комісія Збройних Сил домагалася, щоб уряд дав докладні відомості про летунську силу ЗДА та її відношення до совєтського летунства. На Сенатській Комісії Збройних Сил зізнавали секретар летунства Гаролд Е. Толботт та шеф штабу летунства генерал Нетен Ф. Твайнінґ. Деякі сенатори після цього закритого засідання заявили, що ситуація „похмура", але її можна направити.

В АМЕРИЦІ

● **В 1954 році** видано найбільше число віз на в'їзд туристам до ЗДА — 400,001. В 1953 році число туристичних віз було на 50,000 менше.

● **Голова** Республіканського Крайового Комітету, Лінонард В. Голл, виїхав із спеціяльною комісією до Сан Франсіско, щоб оглянути „Кав Палац", у якому в 1956 році відбуватиметься номінаційна конвенція Республіканської Партії.

● **Донька бувшого президента** Трумана Марґарет відвідала губернатора стейту Ню Джерзі Роберта Б. Майнера. Вони обидвоє неодружені, і преса вже давніше натякала на можливість одружіння цієї пари. Ніхто з них не заперечує і не потверджує цієї можливости.

● **В Бронксі, Н. Й.,** кінна поліція розігнала дві озброєні „армії" хлопців, саме тоді, коли вони зводили бій в парку Пелгем бей. Присутні в парку люди повідомили поліцію про небезпеку цієї організованої „битви" 500 підлітків.

● **Президент Айзенгавер** підписав закон, згідно з яким можна буде карати тюрмою до п'ятьох років і гривною в розмір 1,000 долярів тих осіб, які погрожують президентові і віцепрезидентові ЗДА.

● **Англійський амбасадор** сер Роджер Мейкінс передав президентові Айзенгаверові 20 знімок з часів другої світової війни, на яких сфотографовані король Джордж VI, Винстон Черчил і президент Айзенгавер. Ці знімки зберігатимуться в музеї родини Айзенгаверів, в стейті Кензас.

● **Три конґресмени,** Клівленд М. Вейлі, Беррет О'Гара та Ірвінґ Д. Дейвідсом, на Комісії Праці в Палаті Репрезентантів заявились за збільшенням мінімальної платні за годину праці з 75 центів до 1.25 доляра.

● **Під час пробної евакуації** Вашинґтону в днях 15—17 червня сенатори й конґресмени не залишать столиці, бо немає відповідного місця, куди вони могли б „втекти". Президент і 15,000 урядників виїдуть із Вашинґтону в неозначені місця на три дні.

● **ЗДА запросили** уряди Англії, Франції, Норвеґії, Австралії, Нової Зеляндії, Чіле і Арґентини включити своїх обсерваторів в американську експедицію до Антарктиди, яка відбудеться восени цього року.

ПРОМОЦІЯ ПОЧЕСНИХ ДОКТОРІВ УВУ — СВІТЛА ПОДІЯ ПІД ЧАС КОНҐРЕСУ УКК

Однією з найсвітліших подій під час Шостого Конґресу Американських Українців вважається промоцію на почесних докторів Українського Вільного Університету двох заслужених для визвольної справи українського та інших поневолених Москвою народів американських діячів: конґресмена Майкела Фіґена та б. конґресмена Чарлза Керстена, головних дієвих осіб в спеціяльній комісії попереднього Конґресу, яка розслідувала методи совєтської аґресії на поодинокі країни. Промоція відбулася під час концерту в неділю, 29-го травня, ввечорі. Безпосередньо після концерту, в якому взяли участь чоловічий хор „Думка" під дириґентурою п. О. Микитюка та солісти пані Марія Полиняк-Лисогір і п. Вол. Баранський, при фортепіяновому акомпаніяменті пані Дарії Каранович-Гординської, через залю на сцену в почесному почоті одягнених в традиційні тоґи українських мужів науки почали входити обидва кандидати на почесних докторів. Входили вони під звуки традиційного академічного гимну „Ґаудеамус іґітур", що його співав хор „Думка". В почоті, крім пп. Фіґена і Керстена, ішли: проф. д-р Роман Смаль-Стоцький з Маркетського уневерситету, проф. д-р Олександер Неприцький-Грановський з Міннесотського університету, проф. д-р Лев Добрянський з Джорджтавнського університету, проф. д-р Михайло Пап з Нотр-Дамського університету, проф. д-р І. Андрушків, проф. д-р Василь Лев, проф. д-р Василь Стецюк, д-р Матвій Стахів, д-р Ярослав Падох і д-р Юрій Старосольський. Зайнявши місця на сцені, проф. Р. Смаль-Стоцький почав читати врочистим тоном проклямації УВУ, чому і за які заслуги двом американським діячам признано найвищу наукову почесть — дипломи докторів „гоноріс кавза". Проклямації відчитано насаперед для п. Фіґена, опісля для п. Керстена. Закінчивши читати, одидвом по черзі заложено на голови академічні берети та передано дипломи. Обидва почесні доктори були помітно схвильовані і обидва виголосили короткі промови. Д-р Фіґен насамперед висловив „покірну вдячність" за виявлену йому „найбільшу почесть". Він і д-р Керстен з найбільшим признанням говорили про українську науку і культуру та про український вклад в культурну скарбницю Америки. „Українську науку і академічну волю проґнали з Києва, але вона живе і житиме вічно у вільному світі, бо вічна є українська нація, яка цю науку і культуру творить" — твердив на закінчення д-р Чарлз Керстен. Обидвом новим почесним докторам, вільній українській „Альма Матер" та українській науці і українському народові відспівано на закінчення многоліттєвіє.

Бравнелл заповідає збільшення списку підривних організацій

Генеральний прокуратор Герберт Бравнел заявив у звіті, призначеному для президента Айзенгавера і Конґресу, що в фінансовому році 1955 - 1956 можливе збільшення списку підривних організацій в ЗДА на 30 назв. Він подає, що між цими підривними організаціями будуть також і деякі робітничі спілки. Генеральний прокуратор внесе проєкт до Контрольної Ради в справах підривної діяльности, яка має вирішити, чи треба запропоновані організації вписати на список підривних. Коли зазначені департаментом справедливости організації будуть визнані за підривні, вони мусітимуть зареєструватися в департаменті справедливости і систематично подавати звіт про свої фінанси, а свою пропаґандивну літературу позначати як „комуністичну". Згідно з минулорічною поправкою до закону про безпеку країни, можливо, що за підривні комуністичні організації будуть визнані деякі робітничі спілки, в яких провід захопили комуністи чи їх поплентачі.

За шість років огріватимуть доми атомовим реактором

Ебсакон, Н. Дж. — На зборах інженерів, фахівців від огрівання і охолоджування мешкань, заявив директор Роберт Е. Феррі, що через шість років можна буде огрівати і охолоджувати помешкання мініятюрним атомовим реактором, який буде тільки два рази більший від автової батерії Цей атомовий реактор буде не тільки огрівати й охолоджування мешкання, але дбатиме також про теплу воду та розтоплювати сніг на хідниках і на вулиці перед домом. Кошти цього реактора впродовж повних шість років виноситимуть 300 долярів, згідно з обрахунками інженерів. Після шести років треба буде змінити той атомовий реактор, подібно як тепер змінясться стару батерію. Цей реактор огріваний буде дешевими атомовими відпадками („атомовим попелом"), і буде виключати можливість якої-будь експльозії. Плян цього реактора опрацювали атомові фахівці, між якими є інж. Френк Л. Філіпс із Ню Йорку, який співпрацює з Комісією Атомової Енерґії.

Помер бувший член Директорії О. Андрієвський

16 травня ц. р. помер в Каринтії, Австрія, бувший член Директорії УНР професор О. М. Андрієвський. Опанас М. Андрієвськей народився 3 січня 1878 року на Київщині, був мировим суддею, а пізніше адвокатом. Під час українських визвольних змагань належав до партії соц.-самостійників, був членом Національного Союзу і членом Директорії УНР. На еміґрації був професором Українського Вільного Університету в Празі. Після другої світової війни жив у таборі Сант Мартін біля Вілляху в Австрії, де й закінчив своє життя на 78 році і похований на цвинтарі біля Шпітталю.

Американська газета друкує українською мовою хроніку українського життя

Дітройт. — Американський дітройтський тижневик „Ди Ситизен" звернувся до відомого українського діяча д-ра Олександра Марітчака з пропозицією редаґувати в цьому часописі українською мовою окремий відділ під назвою „Українська Хроніка". За апробатою Відділу УККА в Дітройті д-р Ол. Марітчак перейняв це редаґування і почавши від 5 травня ц.р. появилося в згаданому тижневику вже чотири числа „Української Хроніки". З цього приводу редакція часопису „Ди Ситизен" одержує від українських організацій й окремих осіб листи з привітаннями і подяками за введення українського відділу в часописі. „Ди Ситизен" — це перша американська газета, що почала друкувати українською мовою вістки з українського життя.

Ген. Твайнінґ дякує Гаммершилдові

Об'єднані Нації. — Генерал Натан Твайнінґ, шеф штабу військ американського летунства, відвідав у товаристві американського амбасадора при Об'єднаних Націях Кебота Лоджа генерального секретаря ОН Даґа Гаммершилда і подякував йому в імені летунських збройних сил за його успішні заходи в справі звільнення 4-х американських летунів з комуно-китайського полону. При цій нагоді Гаммершилд заявив, що він має дані сподіватися, що швидко вийдуть на волю також решта 11 американських летунів, які перебувають в комуністичному Китаї, засуджені за „шпигунство". Ген. Твайнінґ нічого не відповів, коли його спитали, чи він дякуватиме також індійському дипломатові Крішні Менонові, який в найближчому тижні приїде до Ню Йорку. Цей останній хвалився, що це його заходами звільнено летунів. Гаммершилд сказав, що він „здивований" прочитав заяву індійського дипломата. Все ж, державний секретар Доллес подякував депешою однаково Гаммершилдові, як індійському прем'єрові Неру. Крішна Менон відомий з своїх антиамериканських настроїв.

Молотов має відійти, Шепільов майбутній міністер закордонних справ?

Лондон. — В політичних колах утверджується переконання, що каріера В'ячеслава Молотова, міністра закордонних справ СССР, кінчається. Про його уступлення починають говорити вже й самі совєтські дипломати. Про можливість його відходу говорить ще й те, що він не взяв участи в конференціях з Тітом. Останній раз має виступити Молотов на урочистостях в приводу 10-ої річниці заснування ОН у Сан Франціско. Наслідником Молотова на становищі міністра закордонних справ СССР має стати Димітрій Т. Шепільов, головний редактор московської „Правди", член політбюра комуністичної партії Совєтського Союзу і голова комісії закордонних справ у т. зв. верховній раді СССР. Шепільов був разом з Хрущовим і Булґаніним членом совєтської делеґації, що відвідувала Тіта. Молотов був міністром закордонних справ від 1939 до 1946 року і потому — після смерти Сталіна — від 1953 року. Він має тепер 67 років.

Освіта — це небезпека для Совєтів

Ню Йорк, Н. Й. — Директор Центральної Розвідчої Аґенції ЗДА Аллен В. Доллес промовляв на зборах Федерації Вихованців Колумбійського університету і заявив, що освіта широких мас в СССР — це небезпека для можновладців комуністичної диктатури. Провідники Совєтів мусять тепер говорити про можливість компромісу з демократичним світом та одночасно признавати, що люди можуть щасливо жити і поза комуністичною системою. Коли освічені громадяни СССР побачать, що „ленінізм-сталінізм" — це не єдиний спосіб чиття, тоді вони почнуть думати, щоб скинути теперішню систему. Досі комуністи твердили, що „тітоїзм" гірший навіть від капіталізму, а тепер самі поїхали на переговори з Тітом. Доллес гадає, що після цього факту совєтські сателітські держави домагатимуться права на таку саму єресь, яку зробив був досі тільки Тіто. Аллен Доллес переконаний в тому, що зі збільшенням освіти Совєтам важко буде тримати в поневоленні мільйони своїх громадян. (Доллес, мабуть, не знає, що совєтська освіта однобічна, і громадяни СССР не знають повної правди про життя закордоном).

Розпочалися японсько-совєтські мирові переговори

Лондон. — До Лондону прибула 12-членна японська делеґація під проводом кол. амбасадора Матсумото для переговорів з совєтською делеґацією, що її проводитиме совєтський амбасадор в Лондоні Малік. Японія спершу запропонувала була Ню Йорк, як місце переговорів, а Совєти хотіли Женеву, — врешті обидві сторони погодились на Лондон. Західні кола думають, що Совєти захочуть, щоб Японія проголосила себе „невтральною", по зразку Австрії, і за відмову від союзу з ЗДА Совєти готові заплатити Японії територіяльними, дипломатичними і торговельними концесіями. З свого боку Японія кількакратно підкреслювала, що вона не відмовиться від союзу з Америкою, який ґарантує їй безпеку, зате передумовами для формального закінчення воєнного стану з Совєтами вважає випущення на волю коло 20,000 японців, які все ще є в совєтському полоні, повернення Японії Курильських островів, відкликання „вета" в Раді Безпеки, наслідком якого Японія не могла стати членом Об'єднаних Націй, повернення схоплених японських рибалок і рибальських човнів та підписання торговельної умови.

СОВЄТСЬКІ ЗАЛИЦЯННЯ ДО ЯПОНІЇ

В Лондоні почалися переговори між представниками Совєтського Союзу і Японії в справі нормалізації взаємин між обидвома державами. На фото: совєтський амбасадор Малік в „любязній" розмові з японським дипломатом Шунічі Матсумото (в окулярах)

ХРУЩОВ І БУЛҐАНІН ЗАКІНЧИЛИ ВІЗИТУ В ТІТА

ВИДАНО СПІЛЬНИЙ КОМУНІКАТ, ЩО Є ТЕПЕР ПРЕДМЕТОМ ДБАЙЛОВОЇ АНАЛІЗИ ЗАХІДНІМ СВІТОМ

Белград. — На закінчення відвідин найвищих совєтських достойників в столиці Юґославії Беоґраді, появився спільний комунікат, який у 2,000 слів з'ясовує спільну закордонну політику в цілому ряді конкретних питань та говорить про покращання і затіснення взаємин між названими двома країнами. Найбільше місця в тому комунікаті займають закордонні справи. Не атакуючи західніх держав і не згадуючи про ніодну з них, совєтсько-юґославський комунікат підкреслює спільне становище, що загальний мир повинен бути опертий на загальній системі безпеки, при чому рекомендує створити „кращу атмосферу" для встановлення такої системи загального пакту безпеки — прийняттям комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй та признанням прав комуністичного Китаю до Формози. В комунікаті не кажеться виразно, як обидві держави уявляють собі розв'язку німецької проблеми, тільки говориться, що вона повинна піти „згідно з інтересами німецького народу". Такі самі загальні фрази вжито про „мирного співіснування всіх миролюбних народів без різниці ідеолоґії і суспільних систем". Обмеження зброєння, заборона вживати атомову зброю, користування атомовою енерґією виключно для мирних цілей, пошанування взаємної суверенности, відмова від „всяких форм пропаґанди або фальшивого інформування, яке викликало б недовір'я" і т. п. „принципи людяности" включені у той комунікат. Він заповідає дальші заходи для покращання совєтсько-юґославських взаємин, особливо в культурних і господарських взаєминах. Сказано там теж про потребу устійнити проблему громадянства і репатріяції взаємних громадян, що перебувають на території обох держав, але говориться там знову про „людяність" і „волю заторкнених осіб". Взагалі в цілому тому комунікаті вжито маси високопарних і шляхетних слів, і тільки в одному місці говориться про „соціялізм", як спільну — поруч мира — ціль обох країн.

Закордонні джерела покищо стримуються від коментарів. Американський амбасадор Рідлберґер в Юґославії викликаний до Вашинґтону у зв'язку з новим етапом совєтсько - юґославських взаємин. Преса звертає увагу, що на американсько - юґославські взаємини впала в останніх тижнях тінь з двох причин: Вашинґтон не запросив досі Тіта, дармащо він, відвідавши Ню Делі і Лондон висловив недвозначно бажання скласти візиту Вашинґтонові. Другий інцидент стався з таємничим стеженням за юґославськими делеґатами до Об'єднаних Націй на терені Ню Йорку нібито аґентами ФБІАй, і в цій справі юґославський амбасадор в ЗДА передав навіть ноту державному департаментові. Цей останній заперечує, наче б американські державні аґенти стежили за юґославськими дипломатами. — Звертають увагу, що коли комунікат, вичисляючи на вступі всіх учасників обох делеґацій, називає Хрущова на першому місці, то підписав той комунікат від СССР Булґанін. Тіто запросив до Москви всіх журналістів, які були тоді в Беоґраді, не вислухавши, чи вони бажали б собі такої подорожі. На прощання Хрущова і його колеґ, відбулося в Беоґраді величаве прийняття, про чому з Москви спроваджено балет і хор.

Лідер туніських націоналістів вернувся до краю

Туніс, — Габіб Бурґуіба, лідер націоналістичної партії автохтонів Тунізії, що поверх три роки тому був вивезений до Франції і там конфінований, вийшов на волю і вернувся до Тунізії. Його звільнення було одним із безпосередніх наслідків проголошеної для Тунізії ширшої автономії. Його приїзд мав характер тріюмфального повороту. Багатотисячні маси тунісців, яких загалом є три мільйони, вітали його в порті й потім маршували вулицями столиці краю. Поліція, військо й організації мусульманської та жидівської молоді разом намагалися втримати порядок в Тунісі, де безперервно йшли маніфестації у честь лідера націоналістичного руху. Він поїхав з порту просто до палацу бея, який привітав його, як „свого дорогого сина". Бурґуіба, який взяв активну участь в переговорах між туніським автономним урядом і Францією у справі поширення автономічних прав країни, заявив, що автономія, це тільки етап до повної самостійности, якої тунісці не виреклися.

В СВІТІ

● **У Барсельоні в Еспанії** відкрито 23-ті Міжнародні Торги, в яких беруть участь 23 американські промислові фірми. Між іншим, на цих торгах експоновано американський однородинний дім вартости $1,000. Найбільше враження на еспанців справляє американське кухонне устатковання в цьому домі.

● **У Сіямі** населення дуже схвильоване реформою, що її запроваджують в школах з наказу уряду: сіямських дітей вчать вітатися стискуванням руки. Досі панував у Сіямі прастарий звичай: вітаючись, складати руки долонями до середини на висоті уст і схиляти при цьому голову, — скомплікований спосіб, який вимагає обох вільних рук і забирає час.

● **В Австрії** іде спір за конкордат з Апостольською Столицею. Австрійський римо-католицький єпископат домагається, щоб уряд, набувши суверенність, автоматично відновив важність конкордату, що перестав діяти після злуки Австрії з Німеччиною. Однак австрійські соціялісти, які є одною з двох коаліційних урядових партій, вважають, що конкордат був скасований актом „аншлюсу". Католицька Церква мала в Австрії окремі права, зокрема в австрійському законодавстві про подружжя церковні вінчання були обов'язкові, а розводи неможливі.

● **Індійський дипломат** Крішна Менон приписує собі львину частину заслуги у звільненні китайськими комуністами 4-ох американських летунів. Те саме приписує собі генеральний секретар Гаммершилд. Обидва вони їздили до Пейпінґу, один півроку тому, другий недавно. Самі летуни вважають, що не комунофіл Крішна Менон, а Гаммершилд найбільше допоміг в успішному завершенні їхньої справи.

● **Найбільший у світ танкер** „Аль Малек Аль Савд" переплив у своїй першій морській подорожі Суезький канал. Цей танкер має 47,000 тонн містоти і є найбільшим нафтоналивним кораблем у світі. Проте, він набирає тільки 35,000 тон вантажу, щоб не занурюватися глибше, як на 35 стіп, — глибину, можливу в Суезькому каналі. Хоч власником цього танкера є грецький корабельний мільйонер Арістотель Онассіс, пливе він під прапором Савді Арабії.

● **Два новообрані посли** англійського парляменту, ірляндські самостійники з Синфейнерської партії у Північній Ірляндії які перебувають у в'язниці за участь в терористичному нападі на англійський військовий склад, заявили, що ніколи не складуть посольської присяги на вірність Єлисаветі II, бо їх ідеалом є прилучення Північної Ірляндії до суверенної держави Південної Ірляндії.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАЙБІЛЬША ПОЧЕСТЬ

На іншому місці друкуємо сьогодні інформацію про одну з найсвітліших подій, що сталася під час Шостого Конґресу Американських Українців. За таку подію вважаємо формальне наділення дипломами докторів „гоноріс кавза" Українського Вільного Університету двох видатних американських діячів: конґресмена Майкела Фіґена і б. конґресмена Чарлза Керстена. Наділено їх докторатами правничих і політичних наук за „видатні заслуги для людства і волі, миру і справедливости", осягнені у виявленні аґресивного і народовбивчого характеру московського большевизму, і, зокрема, за їхнє сприяння справі визволення поневолених Москвою народів, в першу чергу українського народу.

Церемоніял формальної передачі дипломів був до глибини душі хвилюючий. Від нього віяло тією майже містичною повагою, яка супроводить такого роду формальності в кожній „Альма Матер", що випускає в світ продовжувачів і носіїв духової творчости, цієї божественної прикмети людини. Не диво, що передача дипломів зворушила в першу чергу тих, кого цими дипломами наділено: конґресмена Фіґена і б. конґресмена Керстена. Обидва вони в короткому слові висловили велику вдячність за цю „найбільшу почесть", яка їх зустріла, і підкреслили, що приймають її у свідомості не так заслуги, як радше зобов'язання. Обидва висловили також свої найвищі признання українському народові за його вклад у культурну скарбницю людства, а українцям в Америці — за збагачення ними американської культури найкращими українськими традиціями та плодами власної творчости.

Подія відбулася в рямках досить бурхливого Конґресу, а проте вона заслуговує на окреме підкреслення. Бо саме перебіг Конґресу і всі його труднощі та суперечності підносили понад усі наші буденні справи ясний смолоскип української науки і культури. Саме обставини Конґресу звертали увагу і підкреслювали в тому церемоніялі те, що має найбільшу і найтривкішу вартість в нашому загальному змаганні і те, що ми майже послідовно, якщо вже не іґноруємо, то недоцінюємо. Це — наша „альма матер", наша наука і наша культура. Ані овації і маси людей, ані навіть найпалкіші і найголосніші дебати не можуть мати такої переконливої сили і не здобудуть українській справі таких вірних і відданих приятелів, як саме українська наука і українська культура.

Про це саме ми повинні пам'ятати в нашій щоденній праці і в нашому поступуванні. Уявити собі тільки, яку користь для української справи можна було б здобути, якби ми віддали культурним справам бодай малу частину тієї енерґії і запальчивости, яку витрачаємо на всіляке політиканство. Кожний з нас може перевірити це з практики в найближчому оточенні: скільки говоримо ми і турбуємось про партії і політику, а скільки про культуру? Скільки разів чуємо скорочені до початкових літер назви поодиноких партій, центрів і репрезентацій, а скільки разів назви таких установ, як НТШ, УВАН чи УВУ. Яка пропорція того в нашій пресі?

Один з промовців на конґресовому бенкеті звернув увагу, що подібно до того, як сама доля наложила на Америку обов'язок перебрати провід у вільному світі, так і українцям припав обов'язок проводу у визвольних змаганнях поневолених Москвою народів. Подібну думку чули ми й від американців, зокрема підкреслювали її члени комісії Керстена, що переводили в Европі розслідування метод большевицької аґресії та окупації вільних колись народів. Ці свої твердження вони базували не на кількості українських партій, навіть не на чисельності української еміґрації, але в першу чергу на українській культурній та науковій творчості, при чому Український Вільний Університет, саме та „альма матер", яка наділила пп. Фіґена і Керстена дипломами почесних докторів, був для них найбільш переконливим доказом, що саме українці ведуть перед у визвольних змаганнях поневолених народів.

Звичайно, народ не живе тільки політикою чи тільки культурою. Потрібне одне і друге. Але важливе, щоб обидві ділянки були на відповідному місці в нашому порядку вартостей, щоб був між ними відповідний балянс і щоб їм віддавалось належну увагу. Якщо американець уважає для себе найбільшою почестю відзначення, які він дістав від української науки, то тим більшою почестю і тим важливішим обов'язком повинні ми вважати нашу працю для української культури та нашу жертвенність для її розвитку.

ДУМКИ НА ЗЕЛЕНІ СВЯТА

Наш народ особливо переживає свято П'ятидесятниці — Зшестя св. Духа. Для нас це свято не тільки церковне, а й національне, коли згадуємо пам'ять усіх героїв, що життя поклали за свою землю. Але для християнина головне значення Зелених Свят у події, що відбулась біля двох тисяч років тому й що зобов'язує й наснажує нас ще й сьогодні.

Євангеліє оповідає, як десять днів після Вознесення Христового, а п'ятдесят днів після Його Воскресення, велика громада християн (120 людей) зібралися, щоб спільно помолитися. І от, ніби від рвучкого вітру, почувся гук з неба і над кожним з присутніх вірних з'явився вогник. Вихор віяв по кімнаті й неземні почування охопили присутніх. Сповнившись великим запалом, вони вийшли на дах дому й почали різними мовами висловляти величність Бога.

День цей треба вважати початком Вселенської Церкви, бо надхненні проповідники змогли розійтися по світі й промовляти до різних народів зрозумілою мовою. Св. Дух дав їм силу донести проповідництво до найбільш жорстоких, очерствілих душ, навіть до тих, що з них сміялися, кажучи, що вони поп'яніли й тому говорять щось незрозуміле. Слово перших проповідників було дійсно вогненне. Воно випалювало все старе в душах слухачів, воно кликало до нового, нечуваного досі, життя, — спрямованого на освячення земного й здобуття позаземного існування.

Все ширшими колами розходилось нове слово по землі, докотилось воно і до нашого народу, що на його землі апостол Андрій здвигнув хреста на ствердження, що це земля Божа. Панування сатани нетривале й через непомірні терпіння народ наш йде до тривання у вічності, до сили у Бозі.

„Хто хоче пити, нехай прийде до мене і п'є, бо хто вірує в мене, від серця його потечуть ріки води живої". Ці слова Христа пригадують сьогодні нам про інше життя, — діяльне, правдиве, непроминальне, яке часто тут затемнюється зайвою турботою за вузько особисте влаштування. Від таких турбот людина стає отупілою не тільки до далеких слів Христа про „ріки води живої", але і до нагадувань про наші невідкличні обов'язки, як хоч би про поміч тим, що лишились у Европі й — голодні та непевні майбутнього — очікують братнього християнського вчинку від тих, хто вже поза небезпекою.

А може і для нас заклик Христа й чудо зшестя Духа Святого стає вже таким неймовірним й дивним, як для тих, хто насміхався з перших проповідників? Якщо так, то саме тепер нагода подумати над вічним і спробувати вирватись з полону зайвого політикування, безвартісних фільмів та від дум про авто й новий телевізор.

У беззмістовому галасі великих міст корисно для психічного, а тим самим й фізичного здоров'я, спробувати вирватись з полону машини у країну духово-релігійного життя. А поштовх до цього може бути в якійбудь книзі, що їх тепер з'являється багато й що їх автори, визначні учені, часто фахівці техніки, стверджують можливість і навіть певність існування іншого, недобачального життя.

Ось недавно голова ради Американського Т-ва для розвитку науки, знаний науковець д-р В. Вівер, вмістив в журналі „Лук" (за 15 квітня ц. р.) цікаву статтю: „Чи може учений вірити в Бога?" Автор стверджує, що поняття атома не більш доступне нам, як поняття Бога. Ніхто з учених ніколи не бачив електрона, бо ж „електрон", це тільки назва явища, що помічається в деяких обставинах. І одночасно електрон - для ученого річ цілком певна. „Крісла, столи чи скелі в дійсності зовсім не реальні для ученого, якщо він думає глибоко". Бо ж стіл, якщо на нього подивитись очима атомної фізики, це буревій електричних наснажень. Стіл зовсім не непорушний і твердий, він крутіж швидкости і його позірна видимість зовсім не відповідає його дійсному станові. Тож „кожне нове відкриття науки, це ще одне сповіщення про світ, що його створив Бог".

Далі д-р Вівер твердить, що не тільки стіл і скеля не непорушно-тверді. „Поставмо казанок води на грубку. Чи вода закипить, чи замерзне?" Ще недавно учені засміялись би у відповідь на таке питання. Але тепер учені відповідають, що вода здебільша закипить, але, під час безконечного числа випробовувань, може статись, що вода замерзне, а не закипить. Якщо не можна бути певним у повсякденних наукових дослідах, то не можуть вчені й твердити, що чуд не буває. Так само сучасні учені не можуть заперечувати позагробового існування.

Якщо це так, якщо світ сповнений таємниць і вічного життя, то дрібні стають всі наші турботи, зв'язані з дочасністю. І наскільки набирають значення й невідкличности наші прямування рятувати душу, увійти й самим у безконечну радість іншого існування.

Вітер, що колись зірвався у кімнаті, де зібрались вірні послідовники Христа, віє й тепер в душах тих, хто готові до вивищеного життя. Сила вогненного слова розхитує засуви омертвілого сумління сучасної людини. І, якщо пряме євангельське слово ще недоступне багатьом, то неможливо не призадуматись над висновками учених, що намагались увійти в таємниці буття через свій розум, а закінчили визнання вищого Розуму, чуда і вічного життя, — Визнанням слова — вогню, що може спопелити й що може очистити. Сам Спаситель сказав: „Вогонь прийшов я кинути на землю — і як я прагну, щоб скоріше уже запалав!"

І. І. К.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка уважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ЖУКОВ АМЕРИКАНСЬКИМИ ОЧИМА

В останніх тижнях з усіх постатей чужоземного світу Америка найбільше цікавиться постаттю совєтського маршала Георгія Жукова. Повінь статтей про Винстона Черчила з нагоди його 80-річчя, а пізніше в зв'язку з уступленням прем'єра Англії з його становища — це був вияв радше куртуазії й дотримування кроку англомовній пресі по тому боці Атлантійського океану. До осіб Мао Тсу чи Чу Ен-лая, хоч які вони можуть бути цікаві складністю своєї духової структури, американці не прив'язують надто великої ваги, вважаючи, що зрештою вони є таки підголосками Москви, а коли й годі називати їх маріонетками, то не можна трактувати і як суверенів своєї волі. Французькі чи італійські державні мужі надто часто змінюються на політичній арені, щоб варто було зблизька придивлятися їм, а така постать, як Аденауер, не має в собі нічого таємничого. Зате від широкоплечого й широколицого Жукова віє на американців не тільки екзотикою мужика-драгуна, який дослужився маршальської булави, торощивши японців у Монголії та німців під Москвою, Ленінградом і Берліном, і який був дійсним автором стратегічного пляну під Сталінградом, що його, зрештою, можна було здійснити тільки з допомогою американської зброї. З особою Жукова американці в'яжуть також розвиток дальших подій в Совєтах, які для широкого американського світу є загадкою. Це зацікавлення скріплює ще факт, що Айзенгавер присвятив Жукову у своїй книжці „Хрестоносний похід в Европі" широку замітку з найприхильнішою оцінкою, яка закріпила загальноустійнену думку, що цих двох героїв останньої війни, представників двох протилежних світів, лучила в р.р. 1945/46 особиста приязнь, яка залишила по нинішній день слід у взаємній їх пошані, якщо не взаємному сантименті.

Ось перед нами три великі нюйоркські „маґазини" з великими, багатоілюстрованими статтями на ту саму „жуковську" тему. „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 4 березня ц. р. заманюють читача портретом Жукова на заголовній сторінці, на тлі червоної зорі і сенсаційного заголовка: „Жуков — нова сила в Росії". „Тайм" з 9 травня ц. р. не залишився позаду: рисівник Арцибашев (з замериканізованою транскрипцією Artzybasheff) видеалізував непривітне, як з грубого каменю витесане, обличчя, комір і погруддя під грубою шиєю прикрасив золотими погонами й рядом блискучих орденів, а тло дав ще більш фасцинуюче: кремлівські вежі з п'ятираменними зірками на шпилі і танк з далеко простягненим дулом гармати. Врешті маґазин „Ню Йорк Таймсу" з 8 травня ц. р. чоловою статтею дав: „Жуков — зірка, що сходить над Кремлем". В усіх трьох статтях інший стиль, інші подробиці, але в усіх звертає увагу знання авторами совєтських відносин і в усіх підхід до „проблеми Жукова" куди глибший, як підхід сірого американського обивателя.

Бо коли сірий американець радий був би бачити в Жукові генерала, який „приборкує большевицьку революцію", ставить армію понад партію і наслідує Наполеона, що зліквідував був у Франції залишки революційної системи, то в названих статтях (особливо в непідписаній статті у „Таймі" і в знаменитому нарисі Гаррісона Е. Селсбері в маґазині „Н. Й. Таймсу") — таврується теорію про „бонапартизм" Жукова, як смішну і неповажну. Всі вони стверджують повне опанування совєтської армії комуністичним апаратом та персональну відданість Жукова партії, як єдиному і керівному державному чинникові. Але з усіх цих статтей виринає недвозначне зацікавлення поважних американських політичних кол питанням: яку ролю може відіграти Жуков, якби таки прийшло до вибуху третьої світової війни? Совєтська армія, мовляв, переживала різні перипетії. Сам Жуков завдячує свою — мабуть для нього самого несподівану — кар'єру великій сталінській „чистці" в червоній армії у р.р. 1935-1937, коли „вичищено" 374 генерали і коло 30,000 старшин і зруйновано всю структуру армії. У 1941/42 р.р. 4 мільйони совєтських вояків піддалися німцям, задемонструвавши перед історією, що селянські маси, з яких вони в своїй масі рекрутувались, є ворогом совєтського режиму. Врешті в червні 1953 року совєтські вояки відмовилися стріляти на східньо-німецьких робітників під час голодових заворушень у підсовєтській зоні Німеччини. До цих історичних фактів долучаються ще такі, як зведення до нуля ролі політичних комісарів у совєтській армії під час найбільшої кризи в останній війні — на вимогу совєтського командного складу, або — розстріл всемогучого Берії, шефа всіх поліційних сил. І тому американці, знаючи, що хоч тепер 700-тисячна армія „спеціяльних" відділів контролює совєтську армію, все ж не виключають нових потрясень у Совєтському Союзі на випадок нової війни. З цим в'яжеться питання: яку ролю відіграє тоді Жуков, який напевне не забув, що сотні його приятелів і знайомих з-поміж професійних військовиків згинули в р.р. 1935-37 з волі партійної верхівки, який вже раз виступив був проти інституції військових політруків, який є високим фахівцем і учнем ген. Секта з німецької військової академії, який має два Георгіївські хрести ще з царських часів і наділений такими чисто людськими нахилами, симпатичними для американців, — не стидатися своєї простої, незвиклої до сальонів дружини, ловити рибу й у моментах журби розважатись грою на фортепіяні.

Зацікавлення американських військово-політичних кол Жуковим має строго практичні цілі. Вони знають, що Жуков, ставши військовим міністром, мусить мати голос у такій справі, як війна-мир. Правда, Жуков обставлений неприхильними йому і заздрісними суперниками, починаючи від його заступника маршала Конєва й шефа штабу, маршала Соколовського. Вони признають теж, як уже згадано, що Жуков не має бонапартівських амбіцій. Але вони прив'язують велику вагу до того, що Жуков, власне як високий військовий фахівець, рішуче відраджуватиме таким партійникам, як невійськовий маршал Булґанін і Никита Хрущов, розпочинати війну з Америкою. І вони цікавляться питанням: коли політикани з совєтської верхівки використали Жукова, напр., для такої справи, як втеча неповнолітнього сина совєтського полковника Лисікова з східнього Берліну до західнього (Жуков — як виявляється тепер — написав був листа през. Айзенгаверові з просьбою вплинути на американських урядовців в Берліні, щоб вони не притримували Лисікова проти його волі і не намовляли залишатись), то чи не можна буде й Заходові використати так само Жукова для освідомлення кремлівської верхівки, що продовжування імперіялістичної політики неминуче доведе большевиків до катастрофи? І в цьому аспекті — запевняють знавці вашингтонських відносин — також през. Айзенгавер згадував про свою виміну листів із Жуковим, яка, зрештою, не може подобатися всім тим, що знають вартість всяких зв'язків з большевиками.

РАДІОВИСИЛЬНЯ „ВІЛЬНА ЕВРОПА" ПІД ОБСТРІЛОМ

Західньо-німецька преса, публічна опінія та баварський сойм і парлямент в Бонні заінтересувались приватною радіовисильнею „Free Europe" в Мюнхені. Недавно баварський сойм, на пропозицію християнсько-соціяльної унії, зажадав від центрального уряду в Бонні вплинути на те, щоб згадана радіовисильня припинила в своїх авдиціях протинімецькі виступи.

Цю радіовисильню створено з наміром піддержувати народи за залізною заслоною у вірі в прихід волі та ширити правду про совєтський режим. Щоб цю ідею можна було зреалізувати, деякі американські кола, а між іншими генерал Клей та бувший високий комісар МекКлой звернулися з закликом до американського громадянства складати на цю ціль гроші. В 1950 р. створено комітет під назвою „National Committee for Free Europe". Цей Комітет зібрав 60 мільйонів долярів, при чому ця квота постійно зростає. Такі радіовисильні має вже Франція, Португалія, Туреччина та інші країни. Мюнхенська радіовисильня свої авдиції почала 1 травня 1951 р. в чеській мові, а дещо пізніше в мовах польській, мадярській, болгарській, румунській, сербській, альбанській і ін.

Згадана інтерпеляція в баварському соймі була скерована не проти існування цієї радіовисильні як такої, а проти антинімецької політики, зокрема в чеському та польському відділах, і проти цілого ряду осіб, відповідальних за ці авдиції. І так, посол до баварського сойму, Франц Гакш, німець, виселенець з Судетів і добре обізнаний з чесько-словацькою політикою, подав до відома факти, які грубо компромітують цю установу.

Отже, шеф господарського відділу радіовисильні Мільош Ванск, який виступає під ім'ям і прізвищем Правдоміль Васта, був співзасновником Комінтерну, компартії в Чехословаччині і учасником путчу в лютому з 1948 р., внаслідок якого владу перебрали в свої руки комуністи (повалення Бенеша). Тижневий коментар виготовляє бувший міністер справедливости, д-р Ярослав Странски, автор т. зв. „тетрибуційного дектеду" на підставі якого судетських німців віддано в руки чеської вулиці. Він же підписав 5 квітня 1945 р. т. зв. „Кашавську програму", яка позбавила німців громадянських прав, жадала заборони некомуністичних партій і запровадила „народні суди", злочинна праця яких загально відома. Шефом чехословацького відділу є д-р Мирослав Когак, що після путчу 1948 року складав заяви, в яких деклярував свою щиру відданість та приязнь до Совєтів, осуджував „злочинні дії реакційного капіталізму та імперіялізму" і став беззастережно по боці комуністичного уряду Готвальда. Дальшим співробітником є Кароль Біляк, бувший політичний комісар армії генерала Свободи, яка зазначила своє існування численними злочинами, а зокрема т. зв. кривавою неділею в дні 31 липня 1945 р., коли в місті Авсігу замордовано 2,600 німців. Тут же працює д-р Леттріх, який обстоював засаду, щоб жидів, які за Гітлера вживали німецької мови поставлено і переслідувано нарівні з німцями. Таких і їм подібних співробітників — заявив посол Гакш — є в цій радіовисильні більше.

В дальшій частині своєї інтерпеляції згаданий посол ставить слушний запит: яке довір'я можуть мати слухачі за залізною заслоною до цієї радіовисильні, знаючи, хто в ній працює. Знаменними були в цій справі слова баварського прем'єр-міністра д-ра Геґнера, який сказав: „Коли через цю радіовисильню і далі говоритимуть люди, які брали участь в масакрах німецького населення, то це буде для наших національних почувань річчю нестерпною".

Треба зазначити, що концесію на цю радіовисильню уділили свого часу окупаційні власті, точніше сказавши, американці. Тепер ситуація змінилася настільки, що нову концесію уділюватиме німецький уряд, і, більше як певне, він поставить при цьому свої вимоги.

Нестор

ОПЕРА „СОРОЧИНСЬКИЙ ЯРМАРОК" В ІТАЛІЇ

24 травня ц. р. в міляноському оперовому театрі Ля Скаля з великим успіхом відбулася перша вистава опери Мусорґського „Сорочинський ярмарок". У виставі брали участь кращі італійські співаки та співачки і оркестра під проводом італійського диригента Гавацені.

УКРАЇНСЬКА ССР НА ЮВІЛЕЙНІЙ СЕСІЇ ОН

Міністер закордонних справ УССР Л. Паламарчук вислав 24 травня генеральному секретарові Об'єднаних Націй у відповідь на його листа з 22 березня ц. р. повідомлення про те, що делеґація Української ССР візьме участь в ювілейних засіданнях членів організації Об'єднаних Націй у Сан Франсіско на відзначення 10-х роковин з дня підписання статуту ОН. З формальною стороною нібито все в порядку: офіційне повідомлення міністра закордонних справ УССР .... делеґація УССР ... і т. д., але фактично — обдурювання закордону, буцімто існує Україна, як окрема держава. Ачей хтось на цей „дипломатичний ґачок" зловиться.

Дмитро Галичин, Екзекутивний Заступник Голови Українського Конґресового Комітету

НА ПЕРЕЛОМІ

ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТИ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ ЗА РОКИ 1952—1955

(3)

Востаннє в готелі Комодор в Ню Йорку улаштовано спільними силами прийняття членів Керстенової Комісії, що відбулося 27 березня 1955 року. На тому прийнятті представники 10-ти національних груп висловили подяку членам Керстенової Комісії за виконану працю, а при тім передано їм Грамоту подяку у мистецькому виконанні. В тому прийнятті, яким проводив наш голова, проф. Л. Добрянський — брали участь: вірменці, азербайджанці, білоруси, козаки, грузини, ідель-уральці, калмики, північно-кавказці, туркестанці та українці. Гостювали при тім теж і словаки. Цей зв'язок з іншими національними представництвами продовжується, і нині предметом окремої уваги є справа окремої спільної маніфестації в листопаді 1955.

Якщо досі справа організаційного оформлення не дійшла до реалізації, то це тільки тому, що обмірковується вигідніша форма співдії всіх тих організацій. Рада Директорів ще 11 вересня 1953 р. ухвалила робити відповідні заходи для завершення цих організаційних плянів.

Треба ще згадати і про активну підтримку збоку Конґресового Комітету побажань Цивільної Оборонної Служби (Сивіл Дефенз), в якій то справі видано окремі вказівки для всіх Відділів УККА.

Конґресовий Комітет уможливлював своїм членам брати участь на курсах, імпрезах чи зустрічах різних американських установ, як: Американський Університет у Вашинґтоні, Колґейт Університет в Гемилтоні, Н. Й. Зустрічі в честь німецького прем'єра Аденауера, що її улаштував Американський Комітет для Об'єднаної Европи, Зустріч Американського Комітету для Об'єднаних Націй, Зібрання Олл Американ Конференції, Зустріч що її улаштувала Асоціяція для Закордонної Політики в честь державного секретаря Доллеса і т. п. Крім того, Конґресовий Комітет давав можливість теж представникам інших установ брати участь на різних з'їздах, як Конґрес Славістів в Шикаґо, АТСЕЛЬ — товариство учителів слов'янських мов, представниці СФУЖО, що могли поїхати на Конґрес Світового Союзу Матерей в Брюсселі, або підтримка для студентських організацій, щоб могли взяти участь в різних студентських імпрезах і там нав'язувати контакт з неукраїнськими студентськими організаціями (СУСТА і ЦЕСУС).

З американських організацій, це є Олл Американ Конференс, з якою УККА є в ближчому контакті. Від УККА п. Скубик є членом Екзекутиви тієї Конференції, а теж і редакційної колеґії, що видає бюлетень „Фрідом Фектс", якого Конґресовий Комітет був навіть спонзором, разом з організацією Жидівських Американських Ветеранів. Треба згадати так само участь українців на зібраннях ЮНЕСКО, що з'явилися там з ініціятиви Конґресового Комітету та Зустрічі Америк. Комітету для Культурних Вольностей, у яких редактор Квартальника бере систематично участь.

Із багатьох акцій УКК на американському терені заслуговує ще на окрему увагу акція в справі оборони тих наших співгромадян, що під натиском обставин допустились неточностей у своїх іміґраційних паперах, як теж у справі формального признання української національности в натуралізаційних документах. Завершенням тієї акції була спільна інтервенція представників УКК і ЗУАДК в Іміґраційно-Натуралізаційній Службі у Вашинґтоні, у висліді якої одержано запевнення „позитивного полагодження" справи неточностей, а щодо української національности в натуралізаційних паперах досягнено повний успіх, бо Іміґраційна Служба негайно доручила своїм окружним і місцевим станицям респектувати в цьому відношенні побажання натуралізованих. Подробиці тієї важливої справи відомі з преси.

Акції на міжнародному терені, ПАУК

Крім численних акцій у Вашинґтоні та на американському терені, УКК не занедбав можливостей і на міжнародному терені, використовуючи в цій своїй ділянці праці спільну інституцію українців американського континенту, Пан-Американську Українську Конференцію, секретаріят якої находиться при УКК.

В листопаді 1947 року створено цю установу з метою координаційної чинности українських краєвих централь в Північній та Південній Америці. До співпраці в ПАУК, крім Українського Конґресового Комітету, приєдналися українські краєві централі з Канади, Арґентини, Бразилії, Венесуелі, Параґваю.

Для обговорення завдань цієї установи, з кінцем березня 1954 року відбулися в Ню Йорку наради представників УККА—КУК. У висліді нарад постановлено, що головним і найважливішим завданням ПАУК — зосередити свою чинність на терені Об'єднаних Націй. Внаслідок такого рішення пороблено заходи, щоби:

а) ПАУК увійшов до зібрання Нон-Говернментал Орґанізейшенс, що є дорадчим органом Економічної та Соціяльної Ради ОН.

б) ПАУК нав'язала контакт з Місіями поодиноких держав при ОН.

В тім напрямку досі нав'язано контакт з членами Місій таких держав: ЗДАмерики, Голляндія, Арґентина, Італія (є при ОН як обсерватор), Єгипет, Сирія, Китай, Нова Зеляндія. Контакт цей нав'язано зокрема в справах:

Таборів примусової праці в Совєтах. Представникові ЗДА до Економічної та Соціяльної Ради ОН і його дорадникам передано друкований матеріял англійською мовою про українців в цих таборах.

Проєкт Міжнародного Карного Кодексу, що його з кінцем листопада 1954 року розглядала Окрема Комісія ОН. (Важливіші постанови можуть мати відношення й до праці поодиноких національних груп на терені ЗДАмерики та інших держав).

Створено Комісію, яку очолив проф. Р. Лемкин — автор тексту конвенції про народовбивство, який заступав Чорч Ворлд Сервіс, — і до якої увійшли представники Балтійців та від ПАУК. Ця Комісія сконтактувалася з поодинокими делеґатами — включно з американськими — і подала їм нашу інтерпретацію згаданого проєкту. Конкретно йшло про те, що в змислі проєкту большевики зможуть вести свою працю в поодиноких некомуністичних державах, бо для них будуть працювати комуністи — громадяни дотичних держав, натомість у вільному світі є багато осіб не-громадян, для яких протисовєтська чинність в державах їх побуту мала б бути забороненою. Один з дорадників Американської Місії поставився дуже прихильно до наших вияснень. Рівно ж в інших Місіях знайдено вирозуміння. Третього дня проголосились до слова представники Англії, ЗДА й Совєтів. Промова англійця була досить невтральною, але натомість американець виголосив проти Совєтів гостру промову і поставився рішуче проти проєкту.

Принято внесок для відрочення його до року 1956-го.

Щодо членства України в Організації Об'єднаних Націй — відбуто розмови з одним із дорадників Амбасадора Ладжа, який особливо зацікавився арґументом про українців в Совєтській армії і сказав, що це є сильний і багатомовний арґумент, який варто б основніше розробити.

Д-р Петро Стерчо

УКРАЇНА В СУЧАСНОМУ І МАЙБУТНЬОМУ

(3)

Останньою доповіддю програми „Студійних Днів" була доповідь мгра. політ. наук Богдана Боцюркова, дослідного асистента східньо-европейського інституту Шикаґовського Університету, на тему „Американська закордонна політика й Україна". Доповідач висвітлив американсько-російські взаємовідносини в минулому, зокрема зупинився на моментах взаємної симпатії, і потому проаналізував чинники, що впливають на формування американської закордонної політики; як напр. ступінь відчування загрози, публічна опінія, внутрішнє економічне положення і т.п. Ці елементи мали значення і на становище ЗДА по першій світовій війні до СССР, як також на визнання СССР адміністрацією Рузвелта. Доповідач ствердив відсутність якої-будь симпатії Америки до визвольних змагань України в часі першої світової війни, бо один із 14-ох пунктів Вілзона виразно говорив про конечність евакуації всіх чужих збройних сил з терену б. російської імперії, а вирішення справ ладу, національних проблем і т.п. уважано внутрішньою справою Росії. Тільки для територій Австро-Угорщини визнано право на самовизначення, і потому і там не піддержано того принципу в практичній політиці. Переломовим моментом був час нацистсько-большевицької дружби в рр. 1939-1941, коли в Америці різко змінено настрої, бо росіян пов'язувано з німцями, а тому українці мали дещо більш пригожий ґрунт для політичної праці. Але по вибуху німецько-большевицької війни наступила ще різкіша зміна на користь російських інтересів. Членство Совєтської України в ОН признано Рузвелтом і Черчилем тільки на вимогу Сталіна. Але це не змінює факту, що Україна стала міжнародньо-правним суб'єктом, а тому по поваленні большевицького режиму й встановленні української народної влади фактично вже більше йтиме про справу визнання уряду, а не держави, бо держава визнана. Доповідач відмітив ряд змін, що наступили після другої світової війни і творять полегшуючі для України умови. Центр закордонної політики вільного світу перейшов із Франції, яка піддержувала Польщу, до ЗДА, які стоять віч-на-віч проти російських большевиків. Крім того майже всі українські землі об'єднані під одним окупантом, а це зменшує — бодай тимчасово — скількість ворогів України. Праця УККА та інших організацій має значний вплив на зміну американської публічної опінії, як одного з чинників, що формують закордонну політику.

По кожній із доповідей ставлено прелеґентам запитання і переведено дискусію, хоч, з огляду на брак часу, дещо закоротку. В пересічному, на всіх сесіях, крім дополудня в суботу, брало участь біля 100 учасників, а в недільній понад 200, зокрема студентів і представників наукового та громадського світу. Крім студентів Шикаґа, у „Студійних Днях" брали участь українські студенти з Анн Арбору, Мишиґен, Урбана, Іллиной, Нотре Дейм і т.д. Рівень доповідей, як також рівень і жвава участь у дискусіях вповні виправдали надії — ствердив академічний керівник, д-р Михайло Пап у своєму заключному слові. Біля 75 запитів і голосів дискусії над вісьмома доповідями дає найкращий доказ великого заінтересування і потреби серйозної розробки української проблематики.

Відповідну атмосферу до академічної дискусії витворила виставка образів і скульптури молодих українських студентів-мистців, що під сучасну пору вчаться в мистецьких інститутах й академіях міста Шикаґо. Ця виставка гідна уваги не тільки тому, що була вона виключно продуктом молодих, але і тому, що виявляла вона свою мистецьку заавансованість, різноманітність напрямків і сюжетів. У виставлених експонатах були заступлені такі роди мистецтва: малярство, скульптура, графіка, прикладне мистецтво та архітектурні проєкти й шкіци. Додатнім фактом було те, що кожний із цих молодих мистців наполегливий шукач і ентузіяст мистецтва.

На окрему увагу заслуговує графіка Богдана Боцюркова, студента політичних наук Шикаґовського Університету, уже відомого українському загалові, як ілюстратора численних книжкових видань. Атракціями виставки можна вважати „У трамваї" Анатоля Коломийця, „Руїни" й „Гагілки" Ярослави Геруляк, „Три музиканти" і „Концерт" Михайла Урбана, „Акт" Оксани Лобачевської, „Портрет муринки" (ґіпс) Константина Мілопадіса, як також „Усмішка" Богдана Геруляка, наймолодшого учасника.

Душею організації виставки була панна Ярослава Геруляк. В загальному, виставку відвідало біля тисячі зацікавлених, а серед них бачили ми й відому малярку пані Марію Гарасовську-Дачишин. Скількість відвідувачів виставки говорить сама про її великий успіх, як також про те, що українське громадянство Шикаґа жде на подібні нагоди. Продаж чотирьох праць впродовж неділі вказує на те, що молоді мистці знаходять і конкретних меценатів мистецтва.

В рямках програмив „Студійних Днів" влаштовано також товариську зустріч студентства із громадянством при чаю й пресмачних тортах, що їх студентки, на чолі з панною Орестою Помірко та Вірою Лозинською приготовили. Шкода тільки, що громадянство не зовсім дописало своєю участю. Вмілим аранжером зустрічі був молодий поет Богдан Рубчак.

Три дні серйозної дискусії та розваги в рамках „Студійних Днів" у Шикаґо напевно не втрачені для учасників. Ті, хто не прийшов (зокрема ті „студенти", що приходять тільки на вибори Управи та делеґатів), втратили чимало. Управі і членству УАТ в Шикаґо кличемо: щасти, Боже, у конструктивній праці.

(Кінець)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

204 Відділ УНС готовиться до Пікніку.

Річні Збори 204 Від. УНС зобов'язали управу відбути в біжучім році дві імпрези, а саме: відзначити своє 30-річчя, бенкетом і нагородою Почесними Грамотами своїх членів основників, як також літом відбути Пікнік.

Управа під головуванням П. Марка на своїх зборах вибрала окремий комітет, який замовив площу Мейпелвей Гров Пікнік Парк в Лонґ Айленд та відому оркестру Василя Босого. Пікнік має відбутися вже 5-го червня 1955 р. Управа забавово-пікнікового комітету видрукувала до членів заклик до участи й закупу в передпродажі білетів у висоті одного доляра. Беручи під увагу, що 204 Від. УНС, який річно призначує відповідні суми на національні потреби, дохід із пікніку є призначений теж на збагачення каси Відділу, тому можна сподіватися, що патріотичне й заслужене членство 204 Від. УНС в Ню Йорку та околиці відповідно відгукнеться та масово прибуде на Пікнік в неділю 5-го червня 1955 р. до Мейпелвей Ґров Пікнік Парк: 160-02 Флошінґ Евню, Лонґ Айленд, що буде відкритий від 11-ої год. рано. Крім першорядної оркестри Вас. Босого, буде смачний буфет в заряді пань та відповідні напитки. Приходіть всі на ту рідку зустріч знайомих.

Д-р Ол. Соколишин,
голова Контр. Комісії 204 Від. УНС в Ню Йорку.

Бостон, Масс.

Будують нову церкву.

Дня 24. квітня ц.р. в Томину неділю об'єднана бостонська українська православна громада посвячувала урочисто площу під будову своєї нової церкви.

На урочистість запрошено ВПреосвященного Митрополита Иоана, голову Української Православної Церкви у ЗДА, який відправив архієрейську Службу Божу при сослуженні довколишніх священиків.

Митрополита вітали вірні, сумівці і шкільна молодь в народніх одягах, а голова громади А. Мусяловський передав Митрополитові на сходах хліб і сіль від української православної громади. В церкві вітав Митрополита місцевий парох о. І. Данилевич. Почесну сторожу під час Богослуження держали члени СУМА. Співав місцевий хор під управою А. Пащака.

Глибокорелігійну і високопатріотичну проповідь виголосив Митрополит Иоан, згадуючи переслідування Української Церкви Москвою і всіх тих священиків і вірних, що згинули вірні її заповідям. За всіх них відправив Вадика після Служби Божої заупокійну Панахиду з Молебнем за перемогу і волю України.

З церкви після Богослужень всі вірні удалися на площу, де Владика в сослуженні о. І. Данилевича, о. В. Каськова, о. Й. Желехівського, о. С. Готуляка й о. Ломонева довершив акту посвячення площі. Взяло участь в посвяченні площі ок. тисячі місцевих і позамісцевих громадян.

З площі переїхали священики й вірні до великої місцевої залі, в якій відбулося свячене для 700 осіб. Свячене започаткував молитвою і посвяченням пасок та інших харчів Митрополит Иоан, який зайняв потому почесне місце в призидії святочного столу.

Митрополита, гостей і присутніх вітав інж. Андрій Прухніцький, який поінформував теж про велику подію в житті бостонських православних українців, а саме про об'єднання громади буковинських православних українців з українською православною громадою і про започаткування ними спільного діла — будови нової церкви, на архітекта якої запрошено п. Юрія Кодака з Канади. Церква, що матиме ім'я св. Апостола Андрея Первозванного, коштуватиме яких 150,000 долярів. За площу заплачено 30,000 долярів. З черги п. Прухніцький передав слово Митрополитові й іншим промовцям, які вітали бостонських православних українців з об'єднанням і з будовою нового величавого Божого Храму. Гратулював православним українцям теж і представник міської управи Бостону. Після концертової частини, на яку склалися виступи хору Кобзар і сольоспів о. І. Данилевича, вітали Митрополита Иоана діти народної і недільної шкіл. Подякував Митрополитові і всім священикам і всім присутнім гостям за участь у посвяченні і в Свяченім п. А. Мусяловський.

Комітет будови нової церкви очолює інж. А. Прухніцький і входять до комітету інженери В. Хомин, С. Петрів і Макарець (два перші тут роджені, два дальші з новоприбулих). Президію фонду будови нової церкви оголює п. Йосиф Харина, і входять до президії пп. П. Гримак, І. Сілінський і В. Бойко, як касир. Ширший комітет складається з представників обидвох об'єднаних громад.

Урочистість посвячення площі залишиться присутнім у пам'яті на довгі роки. Всі очікують найбільшої урочистости нашої громади: посвячення новозбудованої церкви.

Микола Давискиба.

● **Республіканський сенатор** Джозеф МкКарті заявив, що в комуністичному китайському полоні перебувають не 11 чи 15 американців, а 481 вояк і 20 цивільних осіб. МекКарті назвав пропоновану зустріч Великої Чвірки — „угодівством, відступом і капітуляцією" перед комуністами.

● **Головна поліційна станиця** в Вестфілді, Н. Дж., впродовж трьох вільних днів задармо видаватиме горнятко кави кожному автоводієві, який зголоситься до станиці. Кава має скріплювати сили змучених автоводіїв. Окремі знаки заохочуватимуть автоводіїв пити каву і

● **В Денвері, Колорадо,** сімох осіб визнано винними в намаганні силою змінити демократичний устрій ЗДА. Це є: Артур Бері і його жінка Анна, Гаролд Цепелін, Джозеф Шерер і його жінка Мая, Патріція Бляв і Луїс Джансон.

З наших буднів

На нуту „де згода в сімействі"...

Всякий, хто не має жадного відношення до поліжництва, мусить признати слушність словам пані Олени Лотоцької, яка сказала, що народини Екзекутиви 6-го Конґресу, це був найважчий порід, який довелося їй бачити!

Так, „порід" був важкий і скомплікований. Може тому, що коло нього заходилось так багато акушерів, а мені здається, що не всі вони мали відповідний „експірієнс". Може й тому новородок прийшов на світ „неправильно"... Але дитина, слава Богу, жива, тож все О. К.

Старий літопис розповідає, що одного разу зійшлися на свою „конвенцію" деревляни, поляни, сіверяни та інші руські племена. Як стали „консолідуватись", то з цілої авантюри вийшов живий тільки один головік. Він прибіг до Києва сповістити, що консолідація, на жаль, розбилася...

З історії бачимо, що шлях до единомишлія нашого народу важкий та тернистий.

Але бажання цього единомишлення таки лежить десь, глибоко, на дні душі української людини... Коли вже по всіх торгах і пертурбаціях за президіяльним столом появились разом, у дружній згоді, п. Дмитро Галичин і проф. Лев Добрянський, — то заля затряслася таким спонтанним криком радости й одушевлення, що, здавалось, мури „Коммадор" — готелю розпадуться! Не одна рука крадькома втирала сльози, що самі пхалися до очей...

Може ми, українці, і не такі погані, як самі себе уявляємо та змальовуємо в партійній пресі?

В одному з фейлетонів я радив організаторам Конґресу не легковажити бенкету. Запевняю вас, що якби пан президент Витвицький увійшов був на залю під час бенкету, то ніхто з опозиції не покинув би бенкетових столів! Раз — що ніяково було б перед паном губернатором та іншими достойниками, а по-друге — таки шкода вставати від добре заставленого стола. Цього факту, маю враження, дехто належно не оцінив.

Так, були прикрі моменти, було трохи авантюрування, але ж не слід забувати, що 6-ий Конґрес — це був наш парлямент, а в котрому парляменті обходиться без авантюр?.. Кажуть, що італійських послів, наприклад, відвозять не раз із сесії просто до шпиталю каретками швидкої допомоги. В нас, все ж таки, обійшлося без амбулянсу.

А втім, як сказав один делеґат з Дітройту, Америка — це така благословенна країна, що тут я маю право і на крик! Дехто, просто, мусів викричатись: приїхав головік, скажімо, з Індіяни, чи з Арізони, хоче розпинатися трохи за Україну, а йому дають дві хвилини на слово в дискусії!

Всі делеґати та учасники Конґресу, що „змарнували" собі перший, великий „вікенд", страждаючи три дні за народ, — напевно з особливою насолодою використають цей „вікенд" і наступний. Не забувайте, що 12-го червня ц. р. відбудеться „Союзовий День" на Союзівці, а в цю неділю, 5-го червня, буде якийсь надзвичайний „Спортовий Пікнік" в Українському Селі.

Хто з молодих і старших політиків не виладував всієї своєї енергії на Конґресі, має тепер нагоду показати, що він вміє — на зеленій мураві.

Ікер.

✝

Ділимося невимовно болючою вісткою з України, що наша Найдорожча Мама, Бабуня і Прабабуня

бл. п. Олена з Теторів КЛИМ

по довгій і важкій недузі упокоїлася в Бозі, проживши 85 літ. Похорон Її відбувся 2-го травня 1955 р., в Копичинцях. Залишила на американському континенті 3-ох синів, 3 синові, 7 внуків і 6 правнуків.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАРАСТАС відправляться в суботу, 11-го червня ц. р., о год. 9:30 рано в церкві св. Юра при 7-ій вул., в Ню Йорку, про що повідомляють в великім смутку

ПЕТРО, АНДРІЙ, ЯРОСЛАВ — сини,
МИХАЙЛИНА, ПАВЛІНА, ІВАННА — невістки,
внуки і правнуки.

✝

З сумом повідомляємо, що 27-го травня 1955 р. в Клівленді упокоївся в Бозі по тяжкій недузі в 74 році життя Наш Найдорожчий Муж, Тато, і Дідуньо

бл. п. Микола КУЗЬМИН

ур. в Озірній, коло Тернополя, селянин, громадський діяч, б. сенатор.

Похорон відбувся 28-го травня з укр. кат. церкви св. Петра і Павла на церковний цвинтар в Пармі.

Вічна Йому Пам'ять!

Горем прибиті: Анна Кузьмин, дружина; Ярослав, син; Дарія, невістка; Марія і Павлусь, внуки; Роман, зять; Ксеня і Юрко, внуки; Петро, швагер; Анна і Софія, сестри.

4104 Ridgewod Dr., Cleveland 29, Ohio

За бл. п. Антонію з Бліхарів КОНРАД,

дружину о. д-р М. Конрада, гімназійного катехита в Тернополі, проф. Богословської Академії у Львові, що помер мученичою смертю, жорстоко замордований большевиками.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА И ПАНАХИДА

відправляється

В НЕДІЛЮ, 12-го ЧЕРВНЯ 1955 Р.,

о год. 12-ій полудня,

в церкві св. Івана Хрестителя при Морton вул., в Нюарку, Н. Дж., про що повідомляють

ТЕРНОПІЛЬЦІ

EVergreen 3-4450
Maple Coal & Coke Co.
Anthracite FUEL OIL Bituminous
OIL BURNERS — Sales and Service
72-74 BOX STREET BROOKLYN 22, N. Y.
Deliveries to: MANHATTAN • BRONX • QUEENS
Власник Т. КУДЛАК

Заки купите авто зайдіть до найбільшого представника CHEVROLET на Сході:
FOLEY CHEVROLET
957 BROAD STREET, NEWARK, N. J.
• Великий вибір вживаних гарантованих авт. •
Пишіть або телефонуйте до:
PAUL HARNICK,
MItchel 3-7300
який є одиноким українським продавцем на Сході ЗДА.
Говоріть або пишіть по-українськи.

ФІРМА „СТІНСОН"
Ми маємо великий вибір
Українських ПЛАТІВОК
найкращої якости.
Церковні, народні пісні, — частушки — романси.
Жадайте нашого новного безплатного каталога українських і російських платівок.
STINSON records
Пишіть на адресу:
STINSON RECORD DISTRIBUTORS, INC.
27 UNION SQ. WEST, NEW YORK 3, N. Y.

TEMPO GIFT PARCELS
ПАКУНКИ-ДАРУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ
З ОПЛАЧЕНИЯМ ТУТ МИТОМ.
Харчі, новий й уживаний одяг та ліки.
TEMPO GIFT PARCELS CO.
100 West 72nd Street, New York 23, N. Y.
Скора обслуга. SChuyler 4-9100. Гарантія доставки.

ВЖЕ ПОЯВИЛИСЯ В ПРОДАЖІ
ПІСНІ У.С.С-ів
в обробітці О. ЗАЛЕСЬКОГО
В'язка перша на чолов. хор, ціна 50 цент.
В'язка друга на мішаний хор, ціна 90 цент.
В'язка третя на чолов. хор, ціна 50 цент.
Можна дістати в книгарні „Свободи" 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J., та інших українських книгарнях ЗДПА і Канади.

НОВІ ВИДАННЯ:
„В ЙОГО ТІНІ" Нарис П. Сагайдачного $0.75
„КОБЗАР" Т. Шевченка (повне видання) в оправі $3.00
Замовлення враз з належитістю надсилати на адресу:
"SVOBODA", P. O. Box 346. Jersey City 3, N. J.

• ПРАЦЯ •
• Help Wanted Male—Female •

Restaurant Interviews
For New
HOWARD JOHNSON'S
RESTAURANT
on the New Jersey Turnpike at Secaucus
Потрібно жінок і мужчин як:
КЕЛЬНЕРИ — ГОСПОДАРІ
КУХОННИЙ ПЕРСОНАЛ
ПЕРСОНАЛ ХОЛОДНИХ НАПИТКІВ
КАСИРІ,
ТРЕНЕРИ ДО ЗАРЯДУ,
Праця на всі зміни, добра платня, платні вакації, уніформи, забезпечення життя, госпіталізація, й інші користі.
Голоситись особисто від Colony Ave., in Secaucus,
або інформуватись телефонічно в годинах:
10:30 A.M. to 4 P.M.
7 P.M. to 9 P. M.
UN 7-9541 — UN 4-3988

МУЖЧИНИ І ЖІНКИ
До прасування.
Платня на години або від штуки. Праця денна або нічна.
FRANKLIN CLEANERS
399 St. Pauls Ave, Jersey City, N.J.
Tel. JOurnal Square 2-1802

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED—FEMALE •

ДОСВІДЧЕНІ ДО ШИТТЯ НА МАШИНАХ СІНГЕРА
SHILLMAN
122 Harrison Place — 3rd floor
Brooklyn, N. Y. — HE. 3-4452
14th Street Canarsie Line
до Morgan Ave.

Домашня робітниця до лікарні. Відповідальна жінка у віці 45 р. На бажання спання на місці. Загальне чищення і догляд над иншим персоналом. Платня відповідно від здібности.
Тел.: Lynbrook 9-3306

ОПЕРЕЙТОРКИ до "Singer" машин. Праця при жіночих плащах. Стала праця, добра платня. Голоситись:
A. & W. GARMENTS
90 Montgomery St. Jersey City, N.J.
HEnderson 4-9331

МЕДСЕСТРИ
R.N. — L.P.N.
Помічниця з практикою, лікарня, 5 днів в тижні, 8год. праця, вакації, рекомендації.
Тел. BAldwin 3-2450

ФРИЗІЄРКА
Повний досвід у всіх ділянках свого фаху. Повний час. Висока платня. "Air conditioned", модер. сальон. Голоситись:
ANDREW'S BEAUTY SALON
8311 — 5th Ave, Brooklyn, N. Y.
Tel.: SH 8-3819

COUNTER GIRL — Experienced з повним досвідом. Добра платня плюс „типси", год. 8-4 P.M. Вільне в неділі і свята. Присмні умовини праці. Гол. пополудні.
O'CONNELL'S
260 Main St., White Plains
Phone WH 8-9635

BEAUTY OPERATORS (2)
Першенство з досвідом. Якщо кваліфіковані — досконале становище. Присмне окружения, модер. "air conditioned" сальон.
HOUSE OF CHARM
129 Main St., Dobbs Ferry, S. I.
Phone Dobbs Ferry 3-0372

ОПЕРЕЙТОРКИ
до шиття сукенок і костюмів. Секційна праця. Дещо досвіду. Добра платня. Стала праця.
Голоситись:
MARLA FASHIONS
168 Irving Ave., Port Chester (4th floor).
Tel.: WE 9-1603

МЕДСЕСТРИ RN (2) на день. Проведіть літо 7 м. від океану 110 шпит. ліжок. Опіка пересічно над 1 або 2 пацієнтами на залі з 18 ліжками. Повне удержання, присмне окружения стала праця, якщо бажаєте. Телеф. або пишіть: Supt. Allenwood Tuberculosis Hospital, Allenwood, N.J. Farmingdale 5-6361.

ЧУДОВІ ПРИЙНЯТТЯ!
Ввічливий персонал Beekman Tower влаштовує з успіхом всякі прийняття. Найкращі потрави, особлива обслуга . прекрасні умови на весілля, бенкети, забави, прийняття й інше згідно з Вашим бажанням. Все по дуже умірковавих цінах.
BEEKMAN TOWER hotel
on exclusive Beekman Hill
East 49th St. at 1st Ave., New York
Banquet Dept. EL 5-7300

„БАГАТО НЕБА"
Докії Гуменної
Разом із авторкою об'їдете й побачите цікаву Америку, зустрінетеся із своїми друзями та знайомими і заплянуєте розкішну екскурсію на майбутній рік.
Ціна 2 дол. 50 цен.
Замовляти:
SVOBODA
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Спорт

УСК „СІЧ" ЗДОБУВАЄ ПЕРЕМОГУ

В неділю, 29. травня, в Черчі к. Трентону, в рамах дводенної спортової імпрези, яку влаштували „Тризуб" — Филаделфія і „Стріла" — Трентон з нагоди 5-ліття існування „Тризуба", відбулися футбольні змагання за чашу щоденника „Америка".

В офіційній частині відбулися: відкриття свята і площі — голова „Стріли" п. Самокішин, дефіляда, промова ред. Р. Купчинського, святковий звіт голови „Тризуба", інж. Савчака, роздача змагунам „Тризуба" пам'яток, і привіти.

До змагань станули: „Тризуб", „Стріла" і „Січ". Змагання — кожний з кожним двічі по 30 хвилин. Вильосовано: 1) „Тризуб" — „Стріла", 2) „Січ" — „Стріла", 3) „Тризуб" — „Січ".

Висліди: „Тризуб" — Стріла" 4:1 (0:1). „Січ" — „Стріла" 2:0 (1:0), „Січ" — „Тризуб" 3:0 (2:0).

Суддювали: 1) В. Сохан, 2) інж. Савчак, 3) А. Лапичак. У висліді змагань нагорода, яку мин. року здобув „Тризуб", тепер зовсім заслужено припала Елизабетові.

Багатий в емоції був саме рішальний змаг „Тризуб" — „Січ". Для „Тризуба" виграш означав би задержання чаші вже на власність. Поважна ставка змагань вплинула додатньо на їх хід, спонукуючи змагунів обидвох команд до незвичайно жертвенної й амбітної гри, в доброму темпі і на доброму поземі. Але „Січ" виявилася технічно краща, мала, загально, більше з гри, і виграла вповні заслужено.

Годі в тих змаганнях вирізняти окремо когось зі змагунів-переможців. Всі вкладали в гру багато серця, завзяття, і кожний повністю виявив своє заангажування в грі. Воротар надто багато роботи не мав, але в кількох небезпечних ситуаціях боронив бравурно і стилево. Оборона творила тверду запору для швидкого нападу тризубівців. Поміч з повним успіхом спомагала й оборону і напад, в якому змагуни, здавалось, хотіли переганяти себе в жертвенній праці на пісковому грищі.

„Тризуб" виступив у повному складі.

В „Січі" (без Лютака, Вітюка і Федишина) грали: Кулішенко, О. Голюка-Панкевич; Клоків - Олинець - Маланчук; Ю. Голюка - Сохан - Конопасевич - Маркусь - Столяренко; Понось, Кашицький. Ворота здобули: Столяренко 1, і Ю. Голюка 2.

(яз.)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Піврічні збори Т-ва У. Н. Дому, Відд. 316, відбудуться в четвер, 9-го червня, о год. 8-ій веч., у власнім домі про 831 Joseph Ave. Проситься всіх членів прийти на ці збори, бо маємо деякі справи до вирішення, як також контр. комісія здасть звіт за минулих шість місяців. Довгуючих членів проситься вирівняти свою залеглість, в противнім разі будуть суспендовані. — Н. Кучмій, предс.; В. Гнатків, кас.; І. Кучмій, фін. секр.; В. Гурянський, рек. секр.

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED—MALE •

ДОСВІДЧЕНІ
MILLWRIGHT
МЕХАНІКИ
5 днів — 40 год. тижнево.
$1.79 на годину.
TECHNICAL TAPE CORP.
Old Bordentown Road
Old Bridge, New Jersey

ПОТРІБНО
досвідченого
ПОЖЕЖНИКА
Стала праця — голоситись:
W. RALSTON & CO.
Old Bordentown Road
Old Bridge, New Jersey

Knitter & Knitter Mechanic з досвідом при "Jacquard Interlock" трикотажних машинах. Висока платня; 5 хвилин від N. Y. Телеф. West Knitting Mills, 523 23rd St., Union City, N. J. UNion 6-0684

Першоклясний
МАШИНІСТ
і помічник
до легкої і тяжкої монтажної праці
THE HUCK CO.
163 Play St., Hackensack, N. J.
Tel. Diamond 3-8050

"WOOD FINISHERS"
досвідчені
"Staining, Burning in Polishing & Lacquer Spraying"
Стала праця, добра заплата.
ORange 2-9100 (N. J.)

ПРО НЕВРАЛГІЧНІ БОЛІ

й терпіння мускулів

Якщо ви терпіли колись на страшні невральгічні болі, які вертять і рвуть вас; якщо ви напів божевільні від нещасних болів мускулів; якщо ви дали би все, щоб дістати поміч проти тих болів і мук, які роблять вас калікою, — то поцікавтеся і послухайте дещо про лік АНТРО.

Лікарські звідомлення вказують, що та чудесна назва швидко облегшує болі від різних невралгічних недуг, як запалення зв'язок між мускулами, плечей, рук і ніг, або від понатяганих мускулів. Користувачі захоплено висловлюються про знамениту поміч, яку вони дістали інколи від першого невеликого дозування.

Не терпіть даром другий день тортурів, тільки спробуйте АНТРО. Можете легко дістати цей лік поштою, написавши до KINGSLY CO., Dept. 13, Box 415, Peekskill, N. Y. Щоб мати певність напишіть своє прізвище й адресу друкованим письмом на обороті коверти. Ви одержите відвортною поштою звичайно $6.00 порцію, тільки за $5.00 плюс 63¢ оплата COD. Заплатите листоноші при одержанні посилки. Зробіть це тепер поки можете ще дістати АНТРО.

Ім'я ______________________

Адреса ____________________

Місто ______________ Стейт ____

• REAL ESTATE •

Monmouth Junction — H'way 26-1 На продаж або винайм. Нов. 2 род. "stucco" дім 38x50, 9 акрів землі, 9 м. від N. Brunswick, готівки $4,000. Ціна $16,000. 4 кімн. в партері і 4 на горі, прив. вхід, ках. лазнички і кухні, 3 веранди, 2 гаражі, олив. огрівання, вікна „casement", хол. і гар. вода. Автоб. „Trailway". Дім відповід на кожний бизнес. 40 миль від N.Y. Голос. до: **Becker**, 248 E. 90th St., New York EN 9-3499.

Washington, New Jersey
Мала посілість, 2 доми, один 7-кімн. другий 5-кімн. все модерне, 3 акр. упр. землі, чудове положення. Продається з стратою $22,000.
Тел. New Jersey Murray 9-1157

LINDEN, N. J.
Добрий 8-род. дім, 4 кімн. помешкання і лазнички + 8 осібних "steam units". Рури з міш. міді, новий дах, ринви, відпливи, $2,500 виносило відновлення, наріж. парцеля 80x95. 2 ветеранів з готівкою по $500 може купити цей дім. Також довільні умовини для цивілів. Подрібні інформації: Al Eska — **Brounell & Kramer,** 1201 E. Grand St., Elizabeth, N. J. **ELizabeth 4-9500** Бюро відкрите від 9—9.

GARDEN CITY PARK
7-кім. відокремлений дім. 1½ лазнички, викінчена пивниця (комп. кухня), охор. вікна, сітки, алюм. двері, олив. огрів., ґараж. Площа 38x100. Добра дільниця, бл. комунік. та ін. удогіднень. Ціна $14,500.
Тел. власника: **Pioneer 2-0628**

Небувала нагода купна дому в Garfield. Вел. парцеля, 5 кімн. і лазничка, гараж, центр. огрів., коминок. Дім чистий і в доск. стані. Ціна $13,500. Багато інших 2-2 род. домів подані в "Multiple Listing System" P. R. Barna Agency — продає й оцінює від 1937 р. Clifton Theatre Bldg. PRescott 7-4533 (N. J.)

• FARMS FOR SALE •

87 акр. 18 м. від Schenectady, N. Y. 24 шт. худоби, 12 дійних, 10 кімн., модер. лазничка, соснов. Їдальня, коминок з огріванням, 4 спальні, газ. огрівання, вода, молоч. машина, молочарня і холодільня, 2 трактори, борони, шпихлір. $17,500. Приймається помір. оферти. Телеф.: **Ballston 420-R-1,** after 5.

КУРЯЧА ФАРМА, на 4,000 кур.; модер. 8-кімн. дім; автоматичний виряд; 24 акри; фронтом до 2-ог гайвеїв, прибл. 25 пачок яєць на тиждень; около $10,000 завдатку. — Flemington, New Jersey 671R5.

НА ПРОДАЖ — 150 акр. фарма, 100 акр. управ землі, 50 акр. лісоматеріялу і пасовиська з потоком. Вел. дім потребує дещо направи. Верч. криниця. Продається $30 за акер, або $4,500 за все. **Philo Walrath, Fort Plain, N. Y. R. D. #1.**

Pocono. Куряча фарма і модер. 5 кімн. дім при Macadam Rd., Route 90, 85 м. NYC 1 м. Bangor, 8 м. Stroudsburg. Всі удогіднення, міс. вода, 80-gal water htr. ґараж, площа, 80x316, 2 пов. 114" курник. Можна переробити на мотель. Озеро 1,000" від дому. Жадає $12,000. Пишіть до власника: **Walter & Anna Fenner,** R. D. 3, Bangor, Penn. **Tel. 54R.**

HUNTERDON COUNTY: 37½ акр. з чого 35 акр. управ. землі, між 1,000 і 1100 ft. фронту до "macadam road". Дім-ранча; комф. 5 кімн. найновіші уліпшення; фарм. Дім, 6 кімн. і 1 буд. перероб на 3 і 2 кім. апарт. 2 пов. стайня. Приймається пропозиції. Take Everettstown road from Frenchtown about 1½ miles uphill, third lane from Kerr Chickarees. **Wm. Bristol,** 19 Lincoln Park, Newark, N.J. **MItchell 2-0156**

ВАЖАЄТЕ МАТИ ФАРМУ?
Пишіть по-українськи за безплатними описами (в укр. мові) і знимками фарм.
VIC'S FARM AGENCY,
113 W. Division Street, Neillsville, Wisconsin.

• BUSINESS OPPORTUNITY •

Ґросерия-Делікатесен
Італійсько-американська. Новий виряд. Добр. положення при Main St. in Port Washington, L. I. Добр. винайм. Цей добрий бизнес, власник з уваги на недугу, продає по дуже умір. ціні. Телефон власника:
PO 7-0502

НА ПРОДАЖ
САЛЬОН КРАСИ
Власник мусить продати. Продається з стратою.
ANN'S BEAUTY SHOP
147 Ave. A., New York City
або телефонувати: GR 5-9738

САЛЬОН КРАСИ
Повне влаштування, Засноване тому 18 р. Стала клієнтеля. Малі витрати. Можна поліпшити умов. життя. З уваги на недугу, власник продає по дуже умір. ціні.
Телеф. власника: HE 3-2708

Хто шукає дійсного відпочинку — на час своїх літніх вакацій —
ЗНАЙДЕ ЙОГО В ЗАТИШНОМУ
ПАНСІОНІ КУЛИНИЧІВ
положеному серед розлогих лісів гір "CATSKILL" — 100 миль на північ від Ню Йорку — в околицях літниського місточка "Saugerties."
• Купання і ловля риб в недалечкому озері із переплиnaючою водою. (Про існування цього озера властителі щойно довідались в цьому році).
Українська кухня. Оплата за тижневий побут з харчуванням дуже помірковава. — Для подруж — знижка.
Віднаймаємо теж кімнати в новонабутій оселі для матерей з дітьми на ціле літо.
По інформації дзвонити між 9-11 год. вечора або між 7-9 год. ранку.
В Ню Йорку:
D. KULYNYCH, 35-64, 89 St., Jackson Heights 72, L. I., N. Y.
Tel. HA 6-3616
В Горах:
M. KULYNYCH, R. 2, Box 399, Saugerties, N. Y. — Tel. 90W1

ЛІТНИСЬКОВА ОСЕЛЯ
"BROOKVALE LODGE"
прегарно положена у горах "BLUE MOUNTAINS".
Лічничий воздух. Великий простір власного лісу.
Близько річка.
Винаймається кімнати з добрим, домашнім харчем по дуже умірковавих цінах.
Проситься надсилати замовлення до дня 10 червня на адр.:
LEONID WRONSKYJ, 527 E. 138 St., Bronx 54, N. Y.
Tel. MO 5-2142
Після 10-го червня: L. Wronskyj
BROOKVALE LODGE, R. D. 1, Box 182,
West Saugerties, N. Y. — Tel. 825J2
Їзда з N.Y.: Route 9W. — автобус з Hotel-у Dixie, Bus Terminal 241 W. 42 St. до Saugerties, а відтак таксівкою 15 хв.

ПАНСІОН SHANGRI LODGE
LEXINGTON, N. Y.
P. O. Box 146, Тел.: Lexington 546
В серці гір Кетскіл, серед лісів, на сонашній поляні — над чудовою річкою — пригожою до купелі, плавання і риболовлі.
Вигідні одно і більше особові кімнати. • Повний комфорт.
• Смачний та здоровий домашний харч. •
• ЦІНИ НИЗЬКІ — ДЛЯ ДІТЕЙ ВЕЛИКА ЗНИЖКА. •
Інформації:
МУШКА НАВАР — тел.: PResident 8-1833 (N.Y.)
або ОКСАНА КЛЮФАС — тел.: ORegon 7-9363 (N.Y.)

• MISCELLANEOUS •

ОГРІВАЛЬНІ СИСТЕМИ
ВСЕ З МІДІ — ГАРЯЧА ВОДА
• 5 радіяторів і огрівач
• Без завдатку
• І-ша вплата в листопаді
• 3 до 7 р. до сплати
за так низьку ціну як $555
ДАРОМ кошториси — в кожнім місці в Н. Джерзі.
MANDEVILLE CORP.
(HEATING DIVISION)
11 HILL ST. NEWARK, N. J.
MArket 2-6644 SOmerville 8-0700
HIllcrest 2-3165 PRospect 6-6244
Authorized AMERICAN STANDARD Dealer

HOME ENGINEERING SPECIALISTS SINCE 1929
LONG ISLAND DIVISION
NATION-WIDE HOME IMPROVEMENT CO. INC.
250 HEMPSTEAD TPK.
WE HAVE THE KNOW HOW
Phone PR 5-9320
КІМНАТА на ПІДДАШШІ 12x16 включаючи працю і матеріял за таку низьку ціну як $153
КІМНАТА В ПІДВАЛІ 12x16 за таку низьку ціну як $239
Без завдатку, 5 років сплати, ґарантована праця.
Телефонуйте PR 5-9320 щоденно продовж 24 год., включно в неділю.
СПЕЦІЯЛЬНО ВЕСНОЮ Працю починаємо зараз. Ґаражі, дахи, — оббивання "dormers".
ПОШИРЕННЯ КІМНАТИ 9x12 за так низьку ціну як $495
"JALOUSIE" КІМНАТА

Низькі весняні ціни!
ОЛИВА ДО ОГРІВАННЯ, КОКС — СИНЕ ВУГІЛЛЯ.
Обслуга й інсталяція оливних печей.
Kopper Coke Dealers
JERSEY CITY
COAL & OIL CO., Inc
374 Newark Avenue
Jersey City, N. J.
JO 2-0118

ГОНЧІ ПСИ, боксери, спаньйолі, „мексиканці", дальматинці, ірляндські тер'єри, фокстер'єри, шотляндські тер'єри, гостроволосі, валіські тер'єри, пудлі (всі роди), ямники, бульдоґи, вівчарики. Також сіямські коти. Плекання для розплоду. Вільний вибір і достава.
LISBETH KENNELS
37 So. Grove St., Freeport, L. I.
Tel. FR 8-4085

TIMKEN OIL BURNERS
ПИСЬМОВА ҐАРАНТІЯ ощадження на ПАЛИВІ.
Жадного завдатку — сплата до 5 років.
ДАРОМ КОШТОРИСИ ОГРІВАННЯ.
HIckory 6-0700
PHOENIX
127-16 Northern Blvd., Flushing

HALLETT & HALLETT
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
від 1854
HALLETT HOMESTEAD
FLushing 9-0062
Northern Blvd & 147th St., Flushing
Howard L. Hallett, Jr. Lic. Mgr.
Wesley Hallett, Treas.

ПЕРЕПРОВАДЖЕННЯ?
Безп., легкий і економ. спосіб перепровадж. виконують заасекуровані візники (50 mile radius) Жадний трансп. не є замалий чи завеликий. Переховування, пакування, транспорт.
NU FURNITURE TRUCKING CO.
105 Mulberry St., N. Y. C.
Tel. CA 6-6483, Nights UN 5-0587

ШЕНШИЛІ
першоякісні для розмножування. Реєстровані — расові — провірена раса, також молоді. Для початкуючих поради і вказівки.
YVAN ROSSARD
9 Bayview Ave., East Islip, L. I.
Juniper 1-3193

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

• AUTO •

1951 PONTIAC — $695
Легкі сплати — Без завдатку
BARREL AUTO SALES
499 N. Broad St., Elizabeth, N. J.
ELizabeth 3-9826
Відкрито вечорами.

• ВАКАЦІЇ •

ЛІТНІ ВАКАЦІЇ
НА ПРИРОДІ.
• Смачний і обильний українсько - американський харч, приготований досвідченою господинею.
• Свіже молоко, сметана, сир, кури, яйця, овочі, ярина, ягоди, гриби. Гірський здоровий сосновий воздух. Міський дім, гаряча вода, лазничка. Купіль в озері. Місце на 75 акр. 16м. від Saratoga Springs. Друга станція по Albany-Schenectady, де в умовлений час, авто чекатиме на автобус чи поїзд.
$35 тижнево від особи.
Писати по-українськи або по-англійськи.
A. LEOPOLDOFF
Galway, N. Y.
або телефонувати:
Galway 7-176

MATTITUCK, L. I.
4-кімн. катедж, повне умеблювання, огороджена веранда, при East Legion Ave. Всі удогіднення і користі. Кілька кроків до затоки і села. Телеф. власника:
IV 6-5665

Bagailuk's фарма — кімнати й апартаменти до винайму на літній сезон. Ціни від $110 за кімнати до $250 за апартаменти. Адреса:
BAGAILUK'S FARM
Hurleyville, N. Y. Sullivan County
Телеф. Hurleyville 18R1

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад цери, зайвого волосся, зморщок. "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
Телеф..: PLaza 7-1282
130 West 57 St. New York City

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ „В СВОБОДІ"

Phone MA 7-1761
PETER S.
MURIANKA
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
FUNERAL DIRECTOR
413 Fairmount Avenue
Philadelphia 23, Pa.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN
KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568